Ad cuius questionis profunditatem, ne quid temere dicam, sensibus patrum respon- 801—804 dere ingrediar; adque* eius obscuritatem si respondere velimb, magnitudine libri opus erit; tamen ita temperabo calamum, ut longioris epistolae modum non excedat.

Primo querendum esse video, de qua morte beatus apostolus testimonium protulisset: sive de diabolo, qui sepe mortis nomine designatur; vel de peccato, quod
est mors animae; aut etiam de morte carnis, quae est poena peccati. Deinde de Rom. 5, 12.
precio salutis nostrae, quicquid eius gratia nostro suggerit animo, qui pro nobis illud
precium obtulit, dicemus.

De peccato quidem disputans, apostolus hoc subinfert testimonium dicens: 'Regna-ib. 5, 14.

vit mors ab Adam usque ad Moysen'. Si de morte carnis solummodo intellegendum putaret, utique dixisset: 'Regnavit mors ab Adam usque in illum diem', de quo alio loco idem ait: 'Novissima inimica destructur mors'. Quam adhuc in carne nostra reg-1. Cor. 15, 26. nare dolemus. Unde et ipse apostolus ait: 'In hoc enim ingemescimus pregravati, 2. Cor. 5, 4. quia nolumus expoliari, sed supervestiri, ut obsorbeatur hoc, quod mortale est, a vita'. Proinde aliud quoddam genus mortis his verbis apostolum significare putamus, quod regnasse dictum est ab Adam usque ad Moysen, id est usque ad ultima tempora legis et initium gratiae, quae hoc regnum mortis destruxit. Mors vero, de qua dicitur: 'Regnavit mors ab Adam', illa est sine dubio, de qua propheta ait: 'Anima, que Ezech. 18, 4. peccaverit, ipsa morietur'. Huius vero regnum mortis, gratia adveniente, destructum est, postquam Christi sanguis cirographum, quod peccata nostra scripserunt, delevit: adfigens illud cruci, interficiens inimicitias in semetipso, quae erant inter Deum et Col. 2, 14. hominem.

Sed hoc mortis genus nullum habuit in Christi anima, redemptoris nostri, regnum.

Quia numquam illa peccavit; ideo nec moriebatur. Si vero Christus peccatum non

25 fecit, quod est mors animae, et caro eius, dampnato mortis aculeo, cum triumphi
gloria surrexit de sepulchro, 'cui mors ultra', ut dicitur, 'non dominabitur'; ubi est Rom. 6, 9.

precium, quod mors sibi traditum esse gloriatur? Quare non tenuit, si iure emptionis
accepit illud?

Nec statim consequens est, ut precium illi detur, a quo aliquid redemptum esse

dicitur. Propheta enim precatus est Deum, ut se redimeret ab angustiis; nec tamen Ps. 118, 134. 143.

aliquid Deo, unde angustiis, quibus propheta angebature, precii tradidisse dicendum

est. Item dicitur in alio psalmo: 'Dicant nunc,' qui redempti sunt a Domino, quos ib. 106, 2.

redemit de manu inimici, de regionibus congregavit eos'; neque enim Deus omnipotens totiens precium dedit gentibus vel regibus vel inimicis, quotiens populum

suum redemit ab eis. Item in alio psalmo: 'Et redemit nos de manu inimicorum ib. 135, 24.

nostrorum'. Si ad istoriam adtendas, nullum precium Aegyptiis dedit, quando Hebreos Exod. 12, 5. 6.

de manibus eorum sanguine mistici agni liberare dignatus est. Atque hic considerandum esse putamus, cui iste agnus in redemptionem populi Dei immolatus esset: Deo

domino misericordissimo vel Pharaoni regi impiissimo? vel quose sanguis illius super-ib. 12, 23.

do liminaribus inlitus defendisset ab angelo percutiente? Numquid carcer propriam habet
in puniendos per se potestatem? aut aliquis carceri dat precium redimendi vinctos ex
eo? aut gladio, ultori scelerum, munera non nocendif, et non magis iudici, qui habet
potestatem ligare vel solvere, occidere et vivificare?

Si igitur propter nomen redemptionis — quod sancta solet scriptura saepius pro nostra ponere liberatione — vult ille sapiens necessariam esse in salute nostra venditionem atque emptionem cum morte, diceret^g, ubi prior emptio esset; ut ex ea priore secunda reemptio — ut ille interpretatur — iuste dici valeat. Quod vero dicimus recreatio vel

a) atque P. b) velim scripsit J. pro vel in P. c) verbum aliquod excidisse videtur J. d) totis corr. in totiens P. e) quo P. f) non occidit P; ubi nocendi superscripsit alia manus. g) diceret scripsit J. pro dicere P.